

Foreløbigt program (primo marts) for Workshop under ToLearn projektet om Nye kommunikationsteknologier og deres indflydelse på turistinformation i det danske Vadehavsområde

Torsdag 3. april: Workshop på SDU's Esbjerg Campus

08.30 Kaffe & brød

09.00 Officiel velkomst ved prof. Martin Rheinheimer, leder af CMRS

09.15 Indledning ved Niels Chr. Nielsen, IFKI/TIC om ToLearn projektet og det danske Vadehavsområde som ”pilot region”.

09.30 Oplæg om Fanø's natur og kultur, Sønderho Strandsø projektet v. Søren Vinding fra Agendagruppen på Fanø

09.45 Oplæg om Turistinformation på Fanø v. turistchef Poul Therkelsen

10.00 Oplæg om GuideDanmark og løsninger til lokale turistdestinationer v. web-redaktør Palle Jørly Jensen fra VisitDanmark

10.30 Kort kaffepause

10.45 Oplæg om Kulturformidling 2.0, mobile medier, brugergenereret indhold, natur og unge v. professor Jens F. Jensen, ExCITE, Center for oplevelsesøkonomi, kreative industrier og teknologi, Aalborg Universitet

11.30 Oplæg om IT/GPS/mobil-muligheder v. Klaus Støttrup Jensen, Frilandsmuseet, undervisningstilbuddet ”Mulighedernes Land”.

12.00 Oplæg om hjemmesiderne Ostsee/NordseeRouten og bagvedliggende software v. Christian Galonska, Geo-Medien, Chr. Albrechts Universitet, Kiel.

12.30 Spørgerunde og opsamling, oplæg til efter-frokost-aktivitet

12.45 Frokost

13.30 Erfarings- og idé-udveksling i grupper – i hvert sit grupperum/mødelokale

Tema 1: **Formidling af Historien.** Henvender sig især til lokale arkiver, kulturhistoriske museer m.m.

Tema 2: **Formidling af Naturen.** Henvender sig til dem der arbejder med naturvejledning og naturforvaltning, lokale sammenslutninger, f.eks. Fuglekøjer.

Tema 3: **Leg, læring og sportslige aktiviteter** Henvender sig til folk der arbejder med turisme og foreninger og sammenslutninger der er aktive i området, f.eks. orienteringsløbsklubber...

Tema 4: Nyheder, begivenheder, praktisk information, familieaktiviteter.

Henvender sig til folk der arbejder med turisme og til det lokale erhvervsliv, f.eks. turistinformationer, hoteller og campingpladser samt f.eks. spisesteder der vil oplyse om prisniveau og åbningstider.

14.45 Kort kaffepause

15.00 Fremlæggelser og diskussion

16.00 Afslutning v. Janne Liburd, leder af TIC

Hvis fornøden interesse (og finansiering):

Fredag 4. april: Ekskursion på Fanø

09.10 Afgang med færge fra Esbjerg

09.30 Introduktion til historie og kulturmiljø i Nordby

10.00 Afgang på ekskursion til Fanø Strand, Ørreddammene

11.00 Indtagelse af medbragt kaffe

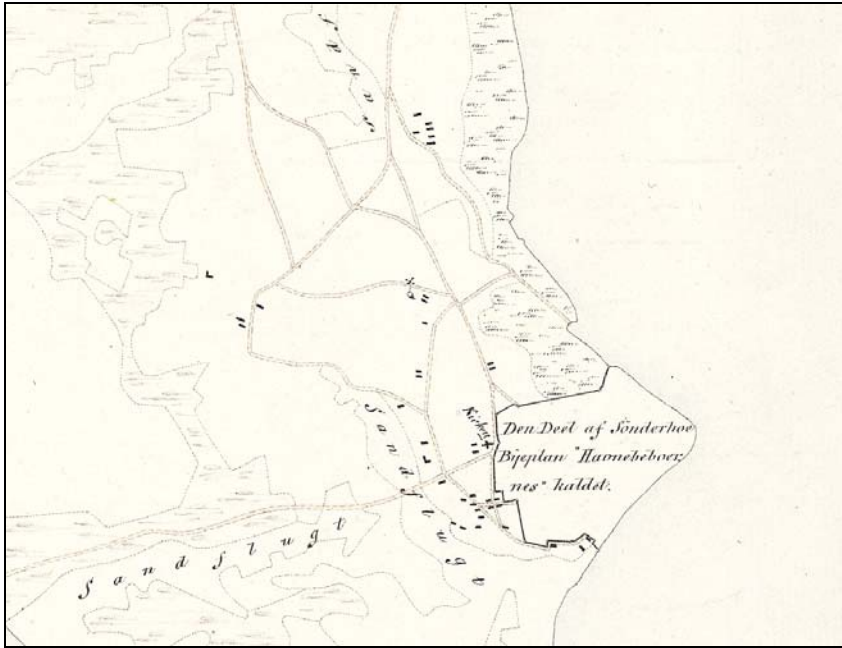
13.00 Frokost på Nanas Stue i Sønderho

Derefter hjemrejse

Formidling af Historien

Tema 1 for gruppediskussion ved ToLearn workshop 3. April

Henvender sig især til lokale arkiver, kulturhistoriske museer og folk der på egen hånd arbejder med at samle og formidle materiale om lokalområdets historie

Der er turistbrochurer, der er stakkevis af bøger og der er hjemmesider. Men der er også lokalarkiver, gamle landkort, postkort og private fotoalbums. Vi mener som udgangspunkt, at det vil være smart at gøre sådant materiale tilgængeligt for skoleelever, historieinteresserede lokal og turister, på mobiltelefon og lignende bærbare medier. Måske noget kan af materialet sted-bestemmes, så det kan bruges på intelligent vis i formidlingen?

Formålet med snakken i denne gruppe er at skabe overblik over hvad der i første omgang for Fanø's og i anden omgang for Vadehavsregionens vedkommende findes der af relevant materiale, på papir såvel som digitalt. Noget vil sikkert vise sig, at være mere relevant end andet, hvad enten det drejer sig om materiale til forskningsbrug eller til fortælling af gode historier fra den nære eller fjerne fortid. Da det tager tid at digitalisere materiale, og ikke mindst at kvalitetssikre det, må man prioritere. Spørgsmålet er om det er muligt at opstille kriterier for hvilke materialer, der egner sig til digital formidling, eller om man må lade det komme an på målgruppen, den anvendte teknologi og den tid og de penge der er til rådighed.

Tovholder/referent = FIMUS/Esbjerg Museum ?

Formidling af Naturen

Tema 2 for gruppediskussion ved ToLearn workshop 3. April.

Henvender sig især til dem der arbejder professionelt med naturvejledning og naturforvaltning og til lokale sammenslutninger, f.eks. en afdeling af Naturfredningsforeningen eller ejerforeningen bag en Fuglekøje.

Danmarks areal er kortlagt til mindste detalje, der er ikke flere hvide pletter på landkortet, og ejerskab og fredningsstatus er afklaret for selv den mindste klat jord. Der findes mængder af information i offentlige registre og i videnskabelige værker, og en rig fond af viden hos de der på forskellig vis arbejder med at forvalte og beskytte naturen – ofte en ”tavs” viden der bygger på praktisk erfaring og ikke er nedfældet på papir. Meget af dette formidles til offentligheden med plancher og tematiske kort som f.eks. i de populære vandretursfoldere. Naturvejledere og andre med stort lokalkendskab kan lave spændende ruter gennem terrænet, med indlagte ophold på steder af særlig interesse eller af høj fortælleverdi. Der er altså basis for opsætning af en masse skure, standere, plancher og skilte overalt i nationalparken, gerne på tre eller flere sprog. Problemet er bare at man på den måde kan komme til at skygge for herlighederne, og ødelægge det storslåede syn af de åbne vidder. Her kan mobil-teknologien måske komme til hjælp, med målrettet formidling som tager hensyn ikke bare til stedet men også til den besøgendes forudsætninger og interesser.

Af praktiske problemer henstår dog først og fremmest at det endnu kun er en lille brøkdel af (selv nye) mobiltelefoner der har indbygget GPS, og at der er forskellige operativsystemer til forskellige mærker. Der findes også alternative løsninger, der f.eks. benytter SMS eller oplysninger (i form af en strekkode eller tilsvarende på pæle eller sten på strategiske steder) der samles med telefonernes indbyggede kamera.

Leg, læring og sportslige aktiviteter

Tema 3 for gruppediskussion ved ToLearn workshop 3. April

Henvender sig til folk der arbejder med oplevelser i turisme og foreninger og sammenslutninger der er aktive i området, f.eks. campingpladser, cykeludlejere, orienteringsløbsklubber eller spejdere

Et godt eksempel på anvendelsen af GPS-teknologi til en familieaktivitet er geocaching, der er en blanding af skattejagt, sightseeing og orienteringsløb. Der er allerede en del aktive geocachere på Fanø, og mange blandt de besøgende. Der er samtidig stor efterspørgsel på aktiviteter til større børn og teenagere i de turistområder, der er domineret af sommerhuse... når man kommer til en vis alder bliver det for kedeligt at bygge sandslotte på stranden hele dagen, og det er jo heller ikke altid vejret lige er til at ligge på standen.

For det tyske vadehavsområde er der udviklet cykelture, som på Internet kan hentes hjem og lægges ind på en GPS-enhed, noget tilsvarende lod sig sikkert nemt gøre også i

Danmark. På frilandsmuseet har man udviklet undervisningstilbuddet ”Mulighedernes Land”, der benytter sig af mobiltelefoner med GPS, hvor deltagerne (typisk fra folkeskolens ældste klasser) udfylder rollerne som unge i et fiktivt landsogn for ca. 100 år siden, noget tilsvarende lod sig sikkert udvikle i og omkring Sønderho, med roller som hyrdedreng, malkepige, præstedatter og styrmandssøn? Der er sikkert også mange andre muligheder for aktivering af feriegæster i alle aldre, vi mangler bare fantasien (og den teknologiske baggrundsviden) til at sætte gang i visionerne.

Formålet med snakken i denne gruppe er udveksling af ideer til hvordan mobilteknologi og stedsbaseret information kan bruges til aktivering af børn, unge og andre med behov for frisk luft – på en måde der ikke går ud over den nogle steder skrøbelige natur i området. Desuden vil vi efterspørge ideer til formidling af emner indenfor både natur- og kulturhistorie som på tema 1 og 2, men i sammenhænge hvor informationen er rettet mod børn og unge, så der er elementer af leg under indlæring, eller rettere at indlæring bliver en sidegevinst ved leg og fysisk udfoldelse. Vi tilsigter, at der i gruppen være folk med så stor teknisk indsigt at de kan vurdere realismen i den fremkomne ideer.

Tovholder/referent = ?

Nyheder, begivenheder, familieaktiviteter

Tema 4 for gruppediskussion ved ToLearn workshop 3. April

Henvender sig til folk der arbejder med turisme og til det lokale erhvervsliv, f.eks. turistinformationer, hoteller og campingpladser.

Der knytter sig store forventning til mobilteknologi ved formidling af information til besøgende på en turistdestination, f.eks. om kulturelle begivenheder eller aktuelle tilbud fra forretninger og spise/forlystelses-steder. En grundtanke er, at den besøgende sørger for at registrere eller tilmelde sig med en profil hvoraf hans eller hendes interesser fremgår, så det kun er relevant information der modtages under opholdet. Gevinsten ved at gøre kommunikationen stedsbaseret er også åbenlys. Der er ingen grund til at sende information om en eftermiddagskoncert i Tønder, hvis modtageren er ved at spise frokost i Sønderho, så hellere informere om en særudstilling på det stedlige kunstmuseum, eller for dens sags skyld muligheden for en gratis prøvetime i kitesurfing på stranden.

Formålet med snakken i denne gruppe er at skaffe overblik over, hvad man lokalt og i regionen ønsker at formidle til de besøgende, og hvor man forventer at der kan være fordele ved brugen af mobil og stedsbaseret teknologi.

Tovholder/referent =??